

Cor Neleman: 'Ieder contact is een kans' Een ervaringsboek over psychiatrische interventie thuis. Uitgeverij U2pi BV, Voorburg 2013 ISBN: 978-90-8759-341-4. Zie ook: www.jouwboek.nl (Psychiatrie/ Geestelijke gezondheidszorg/AG/1)

Soort boek/Ziekte/Stijl:

Dit boek wil geen leerboek zijn, maar een ervaringsboek over psychiatrische interventie thuis (PIT). En daar valt veel van te leren. Cor Neleman beschrijft aan de hand van de praktijk van het dagelijks leven, wat hij als PIT- hulpverlener heeft meegemaakt. Het boek 'bevat een onderbouwing vanuit de praktijk, ingebed in een bredere context'. En omdat die praktijk niet altijd perfect is, komen goed, zwakke en ook minder gemakkelijke situaties aan bod.

Zo kijkt de auteur terug op 12½ jaar PIT in het Rijnmondse binnen de Parnassia groep. Het boek is bedoeld voor hulpverleners in de geestelijke gezondheidszorg en in aanverwante maatschappelijke dienstverlening en aanzet tot inspiratie van studenten. 'Thuis komen alle facetten van de DSM (I-V), de menselijke interactie, de privé situatie van de cliënt, het begeleiden en behandelen van de patiënt in al haar vormen, naar voren.' (pag. XV) Met een afkortingen lijst en diverse bijlage achterin. Goed leesbaar praktisch boek van 320 pagina's, waarin de praktijk van de hulpverlener centraal staat.

Over de schrijver:

Cor Neleman (1953) werd geboren in Rotterdam en groeide op in Brabant. Hij volgde diverse studies, waaronder de opleiding tot verpleegkundige A en B, sociale wetenschappen en werktuigbouwkunde. Hij werkte eveneens op verschillende plekken, toen hij in opleiding was binnen de zorg, 5 jaar als werktuigbouwkundige en daarna weer binnen de zorg , meest voor GGZ-instellingen. Nu werkt hij in de PIT, en op andere plaatsen binnen de zorg in de omgeving van Rotterdam en geeft consultatie en onderwijs aan thuiszorgorganisaties in Rotterdam. Cor Neleman is getrouwd en heeft een zoon. Hij besteedt zijn vrije tijd vaak aan Scouting.

Korte Beschrijving:

Cor Neleman beschrijft in dit boek, steeds uitgaande vanuit de praktijk, hoe hij als hulpverlener binnen de PIT, (acute) zorg aan huis invulling geeft.

In zeven hoofdstukken behandelt hij zijn uitdagende, soms moeilijke werk als PIT hulpverlener. De hoofdstukken zijn getiteld: dagelijks leven, psychiatrische zorg aan huis in de praktijk, specifieke werkterreinen, elke patiënt is een individu, speciale gereedschappen, conclusie, slot. Hij schrijft daarin over 'een achtbaan van het diepste wat je menselijkerwijs kunt bedenken als iemand zich het leven wil nemen tot de meest bizarre gedachten-kronkel waarom je samen met een patiënt van harte kunt

lachen.’ (pag. XVI) Daarbij licht Neleman vele situaties toe waarin hij in het dagelijkse leven steeds weer verzeild geraakt.

Dat dagelijkse leven is voor hem bepalend binnen de PIT. Cor Neleman vertelt ook welke uitgangspunten en methoden voor hem leidend zijn, onder andere presentie en generalistisch werken, en motiverende gespreksvoering. Zijn bezigheden, patiënten begeleiden en gespreken voeren, worden erdoor gevormd. Hij wil zich inzetten om de patiënt in zijn thuissituatie zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren.

Cor Neleman bespreekt diverse werksituaties waarin hij terecht komt en illustreert ze met voorbeelden. Ze variëren van vastgelopen kinderen tot en met bejaarden die de weg kwijt zijn. Daarbij komen ook psychiatrische aandoeningen, van ADHD, alcoholisme tot schizofrenie aan bod. Belangrijk is een goede samenwerking met behandelaren, collega's in acute diensten, woonbegeleiding, thuiszorg en andere maatschappelijke organisaties. Die samenwerking kan beter op elkaar afgestemd worden, loopt nog niet altijd goed.

Tenslotte levert Neleman naast de persoonlijke ervaringen van hem, zijn collega's en patiënten, tips en adviezen. Een hulpverlenersboek, dat veel inzicht levert en aanknopingspunten geeft die praktisch bruikbaar zijn, en tot discussie uitnodigen.

Wat viel op:

Dit boek laat een vorm van hulpverlening zien waarbij de hulpverleners hun best doen om de patiënt/cliënt echt te zien. Op basis van onder andere presentie en generalistisch werken. Daarbij worden allerlei vormen van aandoeningen bij jong en oud in goed leesbare taal besproken, steeds terugkerend naar de dagelijkse praktijk. Jammer vind ik wel, dat gesproken wordt over en gewerkt wordt met casussen in plaats van delen uit levensverhalen. Het creëert een afstand die er niet hoeft te zijn, de schrijver volgens mij ook niet wil; zijn cliënten mogen veel van hem weten. Goed vind ik dan ook dat Neleman zich regelmatig kwetsbaar opstelt en ook stelling neemt: een patiënt mag van hem bijvoorbeeld weten hoe hij in zijn 'casus' staat en hoe hij erover denkt. (pag.19)

Citaten:

Pag.4: ' Ik zie hem nog voor me, met zijn te grote broek, vastgemaakt met een riem om zijn middel, de gepoetste kapotte schoenen, het colbert en overhemd inclusief gestrikte das. (...) De wereld van de patiënt draaide om duiven. Duiven die hij verzorgde en waarmee hij leefde in zijn zolderkamer vol nestjes en eitjes.(...) Er was geen geld en er was geen uitkering. Samen met cliënt ben ik naar de imam gegaan van de moskee waar hij geregeld kwam voor eten, drinken en kleding. (...)'

Pag.45: 'De presentiebenadering begint met exposure, jezelf laten zien, contacten leggen, wandelen door de wijk, en praatje maken, het vinger aan de pols contact. Let wel: Exposure betekent ook " jezelf bloot stellen aan de patiënt" als het erom gaat die patiënt door een angsthiërarchie heen te helpen.'

Pag.277: Generalistisch werken als basis, aangevuld met specialisaties die je gewoon liggen, vormen de context waarin je gaat werken. Ik zie dit als een versterking en niet als tegenstelling. ‘

Pag.278: ‘ PIT als onderdeel van een maatschappelijk, (GGZ), steunsysteem zal naar mijn mening betere resultaten opleveren dan welke opname in een psychiatrisch ziekenhuis dan ook. Het succes van het voorkomen van opname is al beperkt bewezen.’